

Ekonomický růst a hospodářské cykly

Alena Kopfová
Katedra finančního práva a národního hospodářství, kanc. 122
Alena.Kopfova@law.muni.cz

Ekonomický růst

- Růst výkonnosti – jedním z klíčových kritérií k posouzení hospodářského vývoje země
 - V rámci daných výrobních kapacit (posun po krátkodobé AS)
 - Založený na růstu potenciálního produktu (posun SAS i LAS doprava) = EKONOMICKÝ RŮST
 - $HDP_t - HDP_{t-1} = \Delta HDP_t > 0$ (nelze určit, zda došlo k ekonomickému růstu)
 - Tempo růstu: $G_{HDP} = HDP_t - HDP_{t-1} / HDP_{t-1} \times 100$

Mezinárodní srovnání

- Ekonomická síla země – absolutní velikost finálního produktu
- Ekonomická úroveň země – účinnost využívání disponibilních zdrojů

Ekonomický růst - zdroje

- Extenzivní růst – rozšiřování množství používaných VF
- Intenzivní růst – zvyšování produktivity VF
- V praxi kombinace

Ekonomický růst – související pojmy

- Ekonomický rozvoj
 - Širší pojem než ekonomický růst
- Bludný kruh chudoby
 - Nízký HDP na obyvatele – nízké úspory – nízká tvorba kapitálu – nedostatečná vybavenost práce kapitálem – nízký HDP na obyvatele

Proporcionalita ekonomického růstu

- Hlavně proporce mezi nabídkou a poptávkou v podmínkách růstu potenciálního produktu
 - Ekonomický růst v podmínkách cenové stability
 - Ekonomický růst doprovázený poklesem cenové hladiny
 - Ekonomický růst doprovázený růstem cenové hladiny

Propad výkonu ekonomiky

- Klasická recese
 - Pokles cenové hladiny a skutečný výkon pod úrovní potenciálního produktu
- Slumpflace
 - Pokles výkonu a zároveň růst cenové hladiny

Teorie hospodářského cyklu

- Kolísání skutečného produktu kolem úrovně potenciálního produktu
- Předmětem zkoumání především:
 - Průběh cyklu
 - Příčiny cyklického kolísání
 - Možnosti omezení cyklických výkyvů

Hospodářské cykly – základní pojmy

- Mezera výstupu (GAP)
- Expanze – obnova/zotavení/oživení, boom/konjunktura/rozmach
- Kontrakce – recese, deprese
- Vrchol
- Sedlo/dno
- Krize
- Stagnace

Hospodářské cykly – typy podle délky periody

- Kitchinovy cykly
 - 30 – 60 měsíců
- Juglarovy cykly
 - 10 – 11 let
- Kondratěvovy vlny nebo Kuznetsovy cykly
 - Cca 50 – 60 let

Hospodářské cykly - dopady

- Vývoj na jednotlivých trzích
- Mění se podmínky pro výrobce
- Vlivy v oblasti trhu práce a sociálních podmínek
- Tzv. Okunův zákon
 - Spojitost mezi výkyvy ekonomiky a nezaměstnaností

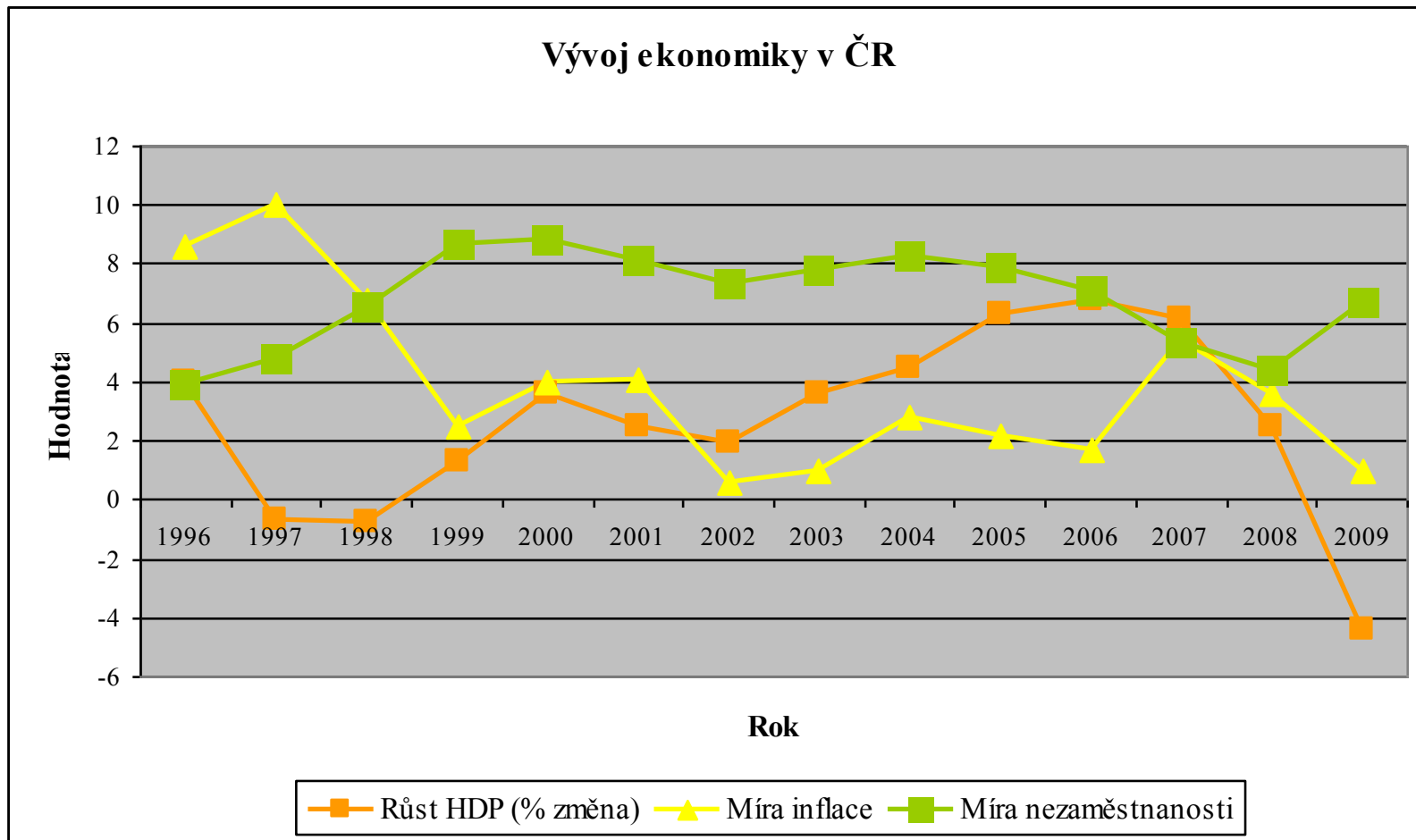
Příčiny cyklického kolísání

- Exogenní příčiny
 - Možnost využívání inovací
 - Politické vlivy
 - Nedostatečné informace
 - Hospodářská politika vlády
 - Monetární vlivy
- Endogenní příčiny
- Podle vývoje přístupů:
 - Monetární teorie cyklu
 - Reálné teorie cyklu

Konjunkturní indikátory

- předstihové indikátory
 - počty přijatých zakázek
 - počty vydaných stavebních povolení
- současné indikátory
 - reálný HDP
 - míra nezaměstnanosti
 - ceny výrobců
- zpožděné indikátory
 - mzdy
 - spotřebitelské ceny

Vývoj ekonomiky v ČR

Zdroj: ČSÚ